ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 6.8.2010
COM(2010)419 окончателен

2010/0227 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за подписване на Споразумението между Европейския съюз и Федеративна република Бразилия относно премахването на визите за краткосрочно пребиваване за притежателите на обикновени паспорти

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПОЛИТИЧЕСКИ И ПРАВЕН КОНТЕКСТ

В съответствие с Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета[1] гражданите на Бразилия могат да пътуват до всички държави — членки на Европейския съюз, без за това да се изисква виза за краткосрочно пребиваване. Бразилия следва да отвърне със същото, но страната все още прилага визов режим за гражданите на четири държави-членки: Естония, Кипър, Малта и Латвия.

По конституционни причини Бразилия не може да премахне визите за тези държави-членки едностранно, а се налага да бъде сключено споразумение за премахване на визите, което да бъде ратифицирано от Бразилския парламент.

Бразилия има двустранни споразумения за премахване на визите с всички държави-членки, освен с посочените четири. Посочените двустранни споразумения се различават значително едно от друго по отношение на своя обхват на приложение (т.е. по отношение на категориите лица, за които се премахват визите).

От самото естество на общата визова политика и от изключителната външна компетентност на Европейския съюз в тази област произтича, че само Съюзът може да договаря и сключва споразумения за премахване на визи, а не отделните държави-членки. Поради това на 18 април 2008 г. Съветът прие решение, с което разрешава на Комисията да започне преговори за сключване на споразумение за премахването на визите за краткосрочно пребиваване между Европейския съюз и Бразилия.

Преговорите започнаха на 2 юли 2008 г. и приключиха на 1 октомври 2009 г.

По време на преговорите договарящите се страни се съгласиха да сключат две отделни споразумения: относно притежателите на обикновени паспорти и относно притежателите на дипломатически и служебни паспорти, тъй като за споразумението относно притежателите на дипломатически и служебни паспорти не е необходима ратификация от страна на Бразилския конгрес, поради което неговото ратифициране може да стане по-бързо и отделно от това на споразумението относно притежателите на обикновени паспорти.

След като през юли 2009 г. преговорите стигнаха до задънена улица поради несъгласие между страните относно обхвата на приложение на премахването на визите за притежателите на обикновени паспорти, на 23 септември 2009 г. Корепер адаптира мандата за водене на преговори за споразумението за премахване на визите с Бразилия.

В съответствие със заключенията на Корепер Комисията трябваше да договори споразумение за премахване на визите с Бразилия, в което се предвижда:

– безвизово пътуване за краткосрочно пребиваване за максимален период от три месеца в рамките на шестмесечен период в Шенгенското пространство и в Румъния, България и Кипър за бразилските граждани и на реципрочна основа за гражданите на ЕС — в Бразилия, като обхватът ще е по-ограничен от съществуващия в момента

[1] ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1.

визов режим съгласно Регламент 539/2001, т.е. по същество споразумението ще се прилага само за туристите и бизнесмените;

– клауза, чрез която се запазват съществуващите двустранни споразумения за премахване на визите, доколкото с тях се установява безвизово пътуване до Бразилия за категориите лица, които не са обхванати от споразумението с ЕС;

– що се отнася до бразилските граждани, споразумението може да урежда само посещенията в Шенгенското пространство и в Румъния, България и Кипър и следва да се прилага независимо от мястото им на отпътуване и мястото им на пребиваване. Що се отнася до гражданите на ЕС, споразумението следва да се прилага независимо от мястото им на отпътуване и мястото им на пребиваване, когато пътуват за Бразилия.

При четвъртия кръг на преговорите, състоял се в град Бразилия на 29 септември — 1 октомври 2009 г., бе финализиран текстът на споразумението за премахване на визите за краткосрочно пребиваване за притежателите на обикновени паспорти между ЕС и Бразилия и по този начин преговорите приключиха.

Що се отнася до споразумението за премахване на визите за притежателите на обикновени паспорти, запазването на двустранните споразумения, доколкото с тях се установява безвизово пътуване за категориите лица, които не попадат в обхвата на споразумението ЕС—Бразилия, е част от общото „пакетно“ споразумение с Бразилия, договорено в град Бразилия в съответствие с мандата.
Предвид специфичните обстоятелства и за да отправи ясно послание към Бразилия, както и за да запази съществуващите двустранни споразумения, ЕС направи едностранна декларация, която изпрати на Бразилия на 5 февруари 2010 г. под формата на писмо, която гласи, че *Европейският съюз може да суспендира споразумението, ако Бразилия започне да денонсира съществуващите двустранни споразумения*. Този подход бе одобрен от държавите-членки както и от работната група „Визи“ на 20 януари 2010 г.

В отговора си от 14 април 2010 г. на писмото на ЕС Бразилия потвърди намерението си да предоговори някои от старите двустранни споразумения с държавите-членки. Двете писма са представени в приложения II и III към настоящото предложение.

Държавите-членки бяха уведомени и с тях бяха проведени няколко консултации в рамките на работната група „Визи“ на Съвета и в Корепер.

Споразумението бе парафирано на 28 април 2010 г.

От страна на Съюза правното основание за споразумението е член 77, параграф 2, буква а) във връзка с член 218 от ДФЕС[2].

Приложените предложения представляват правните инструменти за подписване и сключване на споразумението. Съветът ще вземе решение с квалифицирано мнозинство. Европейският парламент ще трябва да даде своето одобрение относно сключването на споразумението в съответствие с член 218, параграф 6, буква а), v) от ДФЕС.

[2] Договор за функционирането на Европейския съюз, ОВ С 115, 9.5.2008 г., стр. 47.

2. РЕЗУЛТАТ ОТ ПРЕГОВОРИТЕ

Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите насоки за водене на преговори (включително адаптирането на мандата от Корепер на 23 септември 2009 г.), са постигнати и че проектът на споразумение за премахване на визите е приемлив за Съюза.

Окончателното съдържание на споразумението за премахване на визите за притежателите на обикновени паспорти може да се обобщи, както следва:

Цел и обхват

Със споразумението между ЕС и Бразилия се предоставя реципрочно премахване на визите за пътувания с цел туризъм и бизнес за всички бразилски граждани и граждани на ЕС, включително гражданите на четирите държави-членки, които понастоящем не се ползват от безвизово пътуване до Бразилия.
В споразумението подробно се определят двете цели на „туризъм“ и „бизнес“, като тук например са включени спортистите и артистите, при условие че те не получават възнаграждение за дейността си, както и някои спорни категории, като семейни посещения или официални срещи, които също ще бъдат включени съответно в категориите „туристи“ и „бизнесмени“. Тези две категории, включени в споразумението между ЕС и Бразилия, ще обхващат 90—95 % от всички пътници.
Редица категории (напр. студенти, изследователи, артисти, религиозни дейци и т.н., определени по бразилското национално законодателство) са изключени от приложното поле на споразумението. В споразумението се предвижда, че двустранните споразумения, сключени между Бразилия и държавите-членки и обхващащи тези други категории, които са извън приложното поле на споразумението между ЕС и Бразилия, продължават да се прилагат, доколкото предвиждат премахване на визите за тези категории. По този начин гражданите на ЕС, попадащи в други категории (различни от туризъм и бизнес), но обхванати от двустранните споразумения, могат да продължат да се възползват от премахването на визите съгласно тези двустранни споразумения.

Категорията лица, пътуващи с цел извършване на платена дейност, също е изключена от приложното поле на споразумението. За тази последна категория всяка държава-членка, а също и Бразилия остават свободни да налагат изискването за виза за гражданите на другата страна в съответствие с приложимото право на Съюза или национално право или в съответствие с двустранните споразумения, в чийто обхват попада тази категория.

Вследствие на това достъпът до безвизово пътуване до Бразилия за гражданите на държавите-членки, сключили двустранно споразумение с Бразилия, не се ограничава от споразумението между ЕС и Бразилия, а по същество статуквото за тези граждани се запазва.
Горепосочените разпоредби относно приложното поле са най-добрият компромис, който би могъл да бъде постигнат между договарящите се страни предвид конкретните обстоятелства, и съответстват на мандата, адаптиран от Корепер на 23 септември 2009 г.

Продължителност на пребиваването

Продължителността на пребиваването в Шенгенското пространство е ограничена в споразумението до период от три месеца в рамките на шестмесечен период. По този начин със споразумението се приключва възможността, предоставена на бразилските

граждани в двустранните споразумения, да натрупват в Шенгенското пространство тримесечни престои в различни държави-членки.

Споразумението отчита положението на държавите-членки, които все още не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген. Понеже Кипър, България и Румъния не са част от Шенгенското пространство без вътрешни граници, премахването на визите предоставя право на гражданите на Бразилия да пребивават в продължение на три месеца на територията на всяка от тези държави-членки, независимо от периода, изчислен за цялото Шенгенско пространство.

Териториално приложение

Тъй като отвъдморските територии на Франция и Нидерландия не са част от Шенгенското пространство и визовите правила (напр. Регламент (ЕО) № 539/2001) не се прилагат там, споразумението между ЕС и Бразилия не може да обхване тези територии. От друга страна, гражданите на ЕС, пребиваващи в трета страна или отвъдморска територия на държава-членка, следва се възползват от премахването на визите (например нидерландски гражданин, пребиваващ в САЩ или в Аруба, или французин, пребиваващ във Френска Полинезия) в съответствие с гражданството си.

> В споразумението се предвижда безвизово пътуване за гражданите на Бразилия, когато пътуват в европейските територии на държавите-членки, и следва да се прилага независимо от мястото им на отпътуване и мястото им на пребиваване.
>
> Що се отнася до гражданите на ЕС, в споразумението се предвижда безвизово пътуване в Бразилия независимо от мястото им на отпътуване и мястото им на пребиваване.

При все това тези правила за териториалното приложение не са изрично споменати в споразумението, а продължават да се прилагат съществуващите правила според законодателството на Съюза и бразилското законодателство, включително двустранните споразумения между Бразилия и Франция и Нидерландия, обхващащи неевропейските територии.

Този подход бе приет от държавите-членки на заседанието на съветниците по въпросите на ПВР на 5 октомври 2009 г.

Други разпоредби

С цел защита на еднаквото третиране на всички граждани на ЕС в споразумението бе включена разпоредба, постановяваща, че Бразилия може да суспендира или да прекрати споразумението само по отношение на всички държави — членки на Европейския съюз, и съответно Съюзът също може да суспендира или да прекрати споразумението само по отношение на всички свои държави-членки.

Със споразумението се създава комитет от експерти за управлението му.

Специфичното положение на Обединеното кралство и Ирландия е отразено в преамбюла.

В споразумението е включена клауза относно размяната на образци на различните видове паспорти.

Бе направена декларация за необходимостта от пълно разпространение на информация, за да бъде добре изпълнено споразумението.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

С оглед на горепосочените резултати Комисията предлага Съветът:

– да реши споразумението да бъде подписано от името на Европейския съюз и да упълномощи председателя на Съвета да назначи лицето (лицата), което (които) е (са) надлежно упълномощено(ни) да го подпише(ат) от името на Съюза.

2010/0227 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за подписване на Споразумението между Европейския съюз и Федеративна република Бразилия относно премахването на визите за краткосрочно пребиваване за притежателите на обикновени паспорти

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква а) във връзка с член 218, параграф 5 от него,

като взе предвид предложението на Комисията[3],като има предвид, че:

(1) С цел да хармонизират своите визови политики с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 539/2001, някои държави-членки премахнаха визите за гражданите на Федеративна република Бразилия (по-долу „Бразилия“) преди своето присъединяване към Европейския съюз, тъй като Бразилия е в списъка на третите държави, чиито граждани са освободени от задължението за виза.

(2) По конституционни причини Бразилия не може да премахне визите за тези държави-членки едностранно, а се налага да бъде сключено споразумение за премахване на визите, което да бъде ратифицирано от Бразилския парламент.

(3) Бразилия има двустранни споразумения за премахване на визите с повечето държави-членки, сключени преди тяхното присъединяване към Европейския съюз или преди създаването на общата визова политика. Четири държави-членки обаче нямат сключено в миналото двустранно споразумение за премахване на визите и поради това Бразилия все още изисква от гражданите на тези държави-членки да представят виза за краткосрочно пребиваване.

(4) От самото естество на общата визова политика и от изключителната външна компетентност на Европейския съюз в тази област произтича, че само Съюзът може да договаря и сключва споразумения за премахване на визи, а не отделните държави-членки.

(5) Предвид нереципрочното третиране от страна на Бразилия на някои държави-членки с решението си от 18 април 2008 г. Съветът разреши на Комисията да договори споразумение между Европейския съюз и Бразилия относно премахването на визите за краткосрочно пребиваване, така че да се гарантира реципрочността на визовия режим.

---

[3] …….

(6) Преговорите за изготвяне на споразумението бяха започнати на 2 юли 2008 г. и приключиха на 1 октомври 2009 г.

(7) При условие на евентуалното им сключване на по-късна дата споразуменията, парафирани на 28 април 2010 г., следва да бъдат подписани.

(8) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не взема участие в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген[4]. Следователно Обединеното кралство не участва в приемането му, не е обвързано от него и не го прилага.

(9) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не взема участие в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген[5]. Следователно Ирландия не участва в приемането му, не е обвързана от него и не го прилага.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Одобрява се от името на Европейския съюз подписването на споразумението между Европейския съюз и Федеративна република Бразилия относно премахването на визите за краткосрочно пребиваване за притежателите на обикновени паспорти, при условие че то бъде сключено.

Текстът на споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета се оправомощава да посочи лицето(ата), упълномощено(и) да подпише(ат) споразумението от името на Съюза, при условие че то бъде сключено.

Съставено в Брюксел,

За Съвета
Председател

[4] ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43.
[5] ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СПОРАЗУМЕНИЕ

между

Европейския съюз и Федеративна република Бразилия

относно премахването на визите за краткосрочно пребиваване за притежателите на обикновени паспорти

Европейският съюз, наричана по-нататък „Съюзът“,

и

Федеративна република Бразилия, наричана по-нататък „Бразилия“,

наричани по-нататък „договарящи се страни“;

(1) Като желаят да запазят принципа на реципрочност и да улеснят пътуванията, като осигурят безвизово влизане и краткосрочно пребиваване за гражданите на всички държави — членки на Европейския съюз — и за гражданите на Бразилия;

(2) Като потвърждават своя ангажимент за бързо осигуряване на реципрочни безвизови пътувания при цялостно спазване на завършването на съответните парламентарни и други вътрешни процедури.

(3) С оглед на по-нататъшното развитие на приятелските отношения и продължаване укрепването на тесните връзки между договарящите се страни.

(4) Като взеха предвид Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия и Протокола относно интегрирането на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, приложени към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, и като потвърждават, че разпоредбите на настоящото споразумение не се прилагат за Обединеното кралство и Ирландия;

се споразумяха за следното:

Член 1

Цел

На гражданите на Европейския съюз и на гражданите на Бразилия, които притежават валидни обикновени паспорти, се разрешава да влизат, да преминават транзитно и да пребивават без виза на територията на другата договаряща се страна за максимален период на пребиваване от три месеца в рамките на шестмесечен период в съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение.

Член 2

Определения

За целите на настоящото споразумение:

а) „държава-членка“ означава всяка държава — членка на Европейския съюз, с изключение на Обединеното кралство и Ирландия;

б) „гражданин на Европейския съюз“ означава гражданин на държава-членка съгласно определението в буква а);

в) „гражданин на Бразилия“ означава всяко лице, което притежава бразилско гражданство;

г) „Шенгенско пространство“ означава пространството без вътрешни граници, обхващащо териториите на държавите-членки съгласно определението в буква а), които прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген;

д) „достижения на правото от Шенген“ означава всички мерки, които имат за цел да осигурят свободното движение на хора в пространство без вътрешни граници, заедно с пряко свързани съпътстващи мерки относно контрола на външните граници, убежището и имиграцията, както и мерки за превенция и борба с престъпността.

Член 3

Приложно поле

1. За целите на настоящото споразумение целите „туризъм“ и „бизнес“ означават:

- туристически дейности;
- посещение на роднини;
- проучване на търговски възможности, присъствие на заседания, подписване на договори и финансови, управленски и административни дейности;
- присъствие на заседания, конференции, семинари, при условие че за тези дейности не се получава възнаграждение от съответните бразилски източници/източници от ЕС (различни от разходите за престоя, покрити пряко или чрез изплащане на дневни разходи);
- участие в спортни състезания и артистични конкурси, при условие че участниците не получават възнаграждение от съответните бразилски източници/източници от ЕС, дори и да се състезават за награди, включително когато наградата е в парично изражение.

2. Гражданите на Европейския съюз и гражданите на Бразилия, които желаят да извършват платени дейности или да бъдат наети на работа, да се занимават с научни изследвания, да стажуват, да учат, да работят социална работа, както и да предприемат дейности по техническа поддръжка и мисионерски, религиозни или артистични дейности, не попадат в обхвата на настоящото споразумение.

Член 4

Условия за премахването на визите и за пребиваването

1. Премахването на визите, предвидено с настоящото споразумение, се прилага, без да се засягат законите на договарящите се страни във връзка с условията за влизане и краткосрочно пребиваване. Държавите-членки и Бразилия си запазват правото да откажат влизане и краткосрочно пребиваване на своята територия, ако едно или повече от посочените условия не са изпълнени.

2. Гражданите на Европейския съюз, възползващи се от настоящото споразумение, спазват законите и подзаконовите актове, действащи на територията на Бразилия, по време на своето пребиваване.

3. Гражданите на Бразилия, възползващи се от настоящото споразумение, спазват законите и подзаконовите актове, действащи на територията на всяка държава-членка, по време на своето пребиваване.

4. Премахването на визите се прилага независимо от вида транспорт, използван за преминаване на отворените за международен пътнически трафик граници на договарящите се страни.

5. Без да се засягат разпоредбите на член 7, необхванатите от настоящото споразумение визови въпроси се уреждат от правото на Съюза, националното право на държавите-членки и националното право на Бразилия.

Член 5

Продължителност на пребиваването

1. За целите на настоящото споразумение гражданите на Европейския съюз могат да пребивават на територията на Бразилия за максимален период от три месеца в рамките на шестмесечен период след датата на първото влизане на територията на страната.

2. За целите на настоящото споразумение гражданите на Бразилия могат да пребивават в Шенгенското пространство за максимален период от три месеца в рамките на шестмесечен период след датата на първото влизане на територията на която и да е държава-членка, която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген. Този период от три месеца в рамките на шестмесечен период се изчислява независимо от пребиваването в държава-членка, която все още не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген.

3. Гражданите на Бразилия могат да пребивават за максимален период от три месеца в рамките на шестмесечен период след датата на първото влизане на територията на всяка от държавите-членки, които все още не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, независимо от продължителността на пребиваването, изчислена за Шенгенското пространство.

4. Настоящото споразумение не засяга възможността Бразилия и държавите-членки да удължат периода на пребиваване над три месеца в съответствие с националното право и правото на Съюза.

Член 6

Управление на споразумението

1. Договарящите се страни създават комитет от експерти (наричан по-долу „комитетът“).

Комитетът е съставен от представители на Европейския съюз и на Бразилия. Съюзът се представлява от Европейската комисия.

2. Комитетът се свиква, когато е необходимо, по искане на една от договарящите се страни, за да наблюдава изпълнението на настоящото споразумение и да разрешава спорове, възникнали при тълкуването или прилагането на разпоредбите на настоящето споразумение.

Член 7

Връзка между настоящото споразумение и съществуващите двустранни визови споразумения между държавите-членки и Бразилия

Настоящото споразумение не засяга съществуващите двустранни споразумения или договорености, сключени между отделните държави-членки и Бразилия, доколкото техните разпоредби уреждат въпроси, попадащи извън приложното поле на настоящото споразумение.

Член 8

Обмяна на образци на паспорти

1. В случай, че вече не са го направили, Бразилия и държавите-членки обменят помежду си посредством дипломатическите канали образци на своите валидни обикновени паспорти не по-късно от тридесет (30) дни след датата на подписване на настоящото споразумение.

2. В случай на въвеждане на нови обикновени паспорти или на промяна на съществуващите такива договарящите се страни изпращат една на друга посредством дипломатическите канали образци на тези нови или променени паспорти, придружени от подробна информация относно техните спецификации и приложимост, не по-късно от тридесет (30) дни преди въвеждането им.

Член 9

Заключителни разпоредби

1. Настоящото споразумение се ратифицира или одобрява от договарящите се страни в съответствие с техните съответни вътрешни процедури и влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която договарящите се страни се уведомят една друга относно приключването на посочените по-горе процедури.

2. Настоящото споразумение се сключва за неопределен период от време, освен ако не се прекрати в съответствие с параграф 5 на настоящия член.

3. Настоящото споразумение може да бъде изменяно с писменото съгласие на договарящите се страни. Измененията влизат в сила, след като договарящите се страни са се уведомили взаимно за приключването на необходимите за тази цел техни вътрешни процедури.

4. Всяка договаряща се страна може да суспендира споразумението изцяло или отчасти, а другата договаряща се страна се уведомява за решението за суспендиране не по-късно от два месеца преди неговото влизане в сила. Договарящата се страна, която е суспендирала настоящото споразумение, незабавно информира другата договаряща се страна веднага щом причините за това суспендиране престанат да съществуват.

5. Всяка договаряща се страна може да прекрати настоящото споразумение, като изпрати писмено уведомление на другата страна. Настоящото споразумение престава да бъде в сила 90 дни след датата на това уведомление.

6. Бразилия може да суспендира или да прекрати настоящото споразумение само по отношение на всички държави — членки на Европейския съюз.

7. Съюзът може да суспендира или да прекрати настоящото споразумение само по отношение на всички свои държави-членки.

Съставено в Брюксел на […] 2008 г. в два оригинални екземпляра на български, чешки, датски, нидерландски, английски, естонски, фински, френски, немски, гръцки, унгарски, италиански, латвийски, литовски, малтийски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, испански и шведски език, като текстовете на всеки един от тези езици са еднакво автентични.

За Европейския съюз За Федеративна република Бразилия

Съвместна декларация относно информирането на гражданите за споразумението за премахването на визите

Като признават значението на прозрачността за гражданите на Европейския съюз и на Бразилия, договарящите се страни се съгласяват да гарантират пълно разпространение на информацията за съдържанието и последствията от споразумението за премахването на визите и свързаните с него въпроси, като валидните пътни документи за безвизово пътуване, териториалното приложение, включително списъка на всички държави-членки, изпълняващи напълно достиженията на правото от Шенген, позволения период на пребиваване и условията за влизане, включително правото на обжалване в случай на отказ.